No. 3081 UTRECHT Zaterdag 19 Augustus 1939 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

TAANT DE GLORIE VAN HITLER?

Deze vraag, aldus schrijft Batavus in de (Indische) Koerier, kwam onwillekeurig bij ons op toen wij een kortgeleden verschenen artikel lazen van de hand van Paul Struye in „La Libre Belgique". Het artikel is getiteld „l'Epineuse question de Danzig" en de schrijver stelt al aanstonds de vraag of Polen het eerste obstakel zal zijn op de triomfale weg van het Derde Rijk. De reacties in de wereldpers op de woordenvloed van Hitler gaven den schrijver de eerste impressies. Het is inderdaad frappant te constateren hoeveel minder deze weerklank heeft gevonden, dan de andere manifestaties. Het effect der politiek van verrassing is zeer zeker een sensationeel element.

De schrijver somt dan de verschillende successieve etappes op van de politiek van Hitler, en die van provisoir karakter zijn. Zij alle zijn volgens hem geinspireerd door de omstandigheden van het moment. Het zijn steeds objecten voor revisie of omverwerping, de grote principes zijn algemeen bekend. Zij beogen de vereniging met het ‚Reich" van alle Duitsers, de „zuivering" van het ras, verzekering van „vitale" levensruimte en **last but not least** om voor Duitsland de hegemonie over Europa te verkrijgen. Het plan is geheel uitgewerkt in „Mein Kampf", waarin er de nadruk op gelegd is, dat om de alles te kunnen bereiken innige samenwerking met Italië noodzakelijk is.

Vandaar dan ook dat Hitler het zo herhaaldelijk heeft over het zelfbeschikkingsrecht der volkeren, met welke frase hij zijn acties tracht te rechtvaardigen voor de wereld doch er niet aan denkt, de Tyrolers te bevrijden van de Italiaanse heerschappij en verdrukking! Hebben die dan géén aanspraak op zelfbeschikking? Deze inconsequentie is de reden waarom wij hierboven het woord „frase" bezigden. En wat in dit verband te zeggen van de inlijving bij Duitsland van Bohemen en Moravië, wat verder van de Tsjechen, die eveneens tegen hun wil bij Duitsland zijn gevoegd? Neen, over zelfbeschikkingsrecht der volkeren deed Hitler beter voortaan maar te zwijgen! Het is rond hem trouwens al heel wat kalmer geworden de laatste weken. Ja zelfs was er onlangs nog een telegram waarin weer een redevoering van den Führer werd aangekondigd, doch even later deelde een ander telegram mede, dat deze niet doorging!...

De Duits-Poolse verhouding.

De schrijver in het Brusselse dagblad wijst er vervolgens op, dat in 1934 nog een goede politieke verhouding tussen Duitsland en Polen bestond. Thans zijn de omstandigheden geheel veranderd! Het Duits-Poolse non-agressieverdrag is eenzijdig door Hitler opgezegd, zoals de schrijver noemt: „ten faveure van het „bon plaisir" en de triomf van de macht!". Hij noemt zulks een negatie van het recht.

In zijn Paasboodschap heeft Paus Pius XII plechtig gewezen op de beginselen, welke voorop moeten staan bij de regeringen voor een goede samenleving, ook internationaal, dus voor de gehele grote mensenfamilie. Zijne Heiligheid heeft toen tevens nogmaals de nadruk gelegd op het gewicht der nakoming van het gegeven woord en de heiligheid van overeenkomsten en contracten.

Hieraan herinnerend merkt de schrijver op, dat er een duidelijk verschil is waar te nemen tussen de Nazi-filosofie en de Christelijke moraal. Inderdaad, dat verschil is zéér groot en diepgaand! Vandaar dat wij ons dan ook niet hebben verwonderd, dat de Duitse pogingen om Generaal Franco over te halen tot de „as"-politiek toe te treden, faalden. Zeer zeker zal Spanje evenals Duitsland en Italië het communisme en de vrijmetselarij krachtig blijven bestrijden; in zover is een samengaan van Spanje met die beide landen zeer goed mogelijk en denkbaar. Ook kan wel verwacht worden dat inzake handel en verkeer Duitsland en Italië door Spanje zullen begunstigd worden, dit hebben zij ongetwijfeld verdiend, doch verder zal het vermoedelijk wel niet gaan. Daartoe is in de politiek van het nationaal-socialisme en het fascisme te veel wat strijdt met het Katholicisme, dus met de overtuiging van Generaal Franco en geheel Katholiek Spanje!

De Ster verbleekt.

Tot nu toe hebben, aldus de schrijver, de ondernemingen van Hitler zich doen kennen door een verpletterend en algeheel succes. Ten allen tijde en steeds en overal profiterend van het moment, met geniaal instinct de mogelijkheden van het uur beschouwd en overwogen, is de Führer er in geslaagd triomfen zonder weerga te behalen. De moeilijkste obstakels moesten wijken en werden uit de weg geruimd door zijn souvereine wil. De schrijver vraagt dan ook of er een ander voorbeeld in de geschiedenis kan worden aangewezen, als de inbezitneming van anderer eigendommen, zonder slag of stoot, van oorlogsmateriaal, enz., gelijk wij gezien hebben in Tsjecho-Slowakije en waarvan het discours van 28 April een indrukwekkende opsomming gaf?

Thans echter wil het voorkomen alsof de ster van den Führer gaat verbleken. De tekening verandert van contouren! Voor de eerste maal zien wij Hitler aarzelen en huiverig om tot verder annexaties over te gaan. Is de tijd der gratuite annexaties ten einde gekomen? vraagt de schrijver in het Brusselse blad. De Führer ziet zijn prestige verminderen; hij schijnt aan een voor hem verontrustend keerpunt te zijn gekomen.

Het internationale leven kent aldus een verbazingwekkende paradox. In de jaren na de wereldoorlog kwam de eerste manifestatie van een onvermijdelijke ontwaking van Duitsland. Vooral hinderde daarginds het statuut van Danzig en de „Corridor", als schepping van Versailles. Men begon in Duitsland steeds helder in te zien dat hier vooral herziening dringend nodig was. De door Hitler opgeworpen proposities ten aanzien van Polen zijn, over het geheel genomen, in zich oneindig meer te verdedigen dan de brutale absorptie van zes millioen Tsjechen. Toch deinst hij voor Polen terug! Men kan dan ook, meent Paul Struye, gerust zeggen dat de Führer thans oogst wat hij heeft gezaaid.

Zeker, ook de schrijver geeft toe, dat Danzig een Duitse stad is. Maar, vraagt hij verder: wie onzer heeft niet voldoende gezien hoe de Führer de ogen der gehele wereld tot zich trok door zijn revindicaties op de oude Germaanse steden na de inlijving in de

Duitse grote Staat van de millioenen Slaven?

Alle argumenten aangevoerd in de Rijksdag die moesten dienen ter rechtvaardiging in de ogen der wereld van de aanwezigheid van Duitse troepen in Praag, zouden die niet evenzeer thans kunnen worden herhaald ten opzichte van Polen voor herstel van „vitale" rechten op Danzig en de Corridor? is de volgende vraag van den schrijver. Het exces der successen van Hitler in Centraal Europa raakt zijn moeilijke positie in zijn conflict met Polen. De historie zal zonder falen een dag in de Duitse acties in Tsjecho-Slowakije aanmerken als de eerste der reeks grote zware fouten der Duitse dictatuur.

Gevangene van zijn eigen imperialistische ambities, gaat de Führer voort met druk op geheel Europa uit te oefenen, deze met behulp van Italië te bestendigen en zo ontstaat een opeenstapeling van brandstof. Men vreest sedert lang — en met voldoende reden — voor deze kwestie, die helaas de actuele in Europa is.

Ten slotte wijst de schrijver op deze conclusie van Tardieu: „Il y a, d'un côté, deux pays qui ont, tout le temps, la guerre à la bouche et qui la perdraient s'ils la faisaient. Il y a, de l'autre côté, trois pays qui gagneraient la guerre si elle leur était déclarrée, mais qui se sont juré de n'en jamais parler.

Ainsi demeure possible, pour des années, le chantage que les premiers exercent sur les seconds".

De a.s. neutralen.

In een post scriptum merkt de schrijver voorts nog op, dat Nederland, België Zwitserland en Denemarken absoluut neutraal willen blijven, dit naar aanleiding van een discours met Hitler. Evenwel aldus de schrijver, België is niet een eeuwigdurend neutrale Staat, zoals het geval is met Zwitserland. Het is een Staat „sans alliances", die een politiek voorstaat van volkomen onafhankelijkheid tegenover zijn grote buren. Maar het houdt zijn oude rechten intact om met alle middelen, welke daartoe nodig zijn en waarover kan worden beschikt, zijn territoriale integriteit te verdedigen en te verzekeren.

Men weet intussen dat Hitler, wat betreft Danzig c.a. gezegd heeft tot September te zullen wachten. Natuurlijk blijft tot zolang zekere spanning in Europa voortduren, al is deze dan ook verminderd door het vertrouwen, althans voorlopig van verdere Duitse acties verschoond te blijven. Wat daarna zal gebeuren, moet worden afgewacht. Hierover valt nog niets te zeggen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Het is op het ogenblik weer niets anders als Danzig en Danzig, waarover in de wereldpolitiek gesproken wordt en al het andere staat momenteel hiermee in verband.

Van de enkele weken geleden nog zo brandende kwestie tussen Engeland en Japan, horen we niets. de Russisch-Japanse schermutselingen in Mansjoeko schijnen te zijn opgehouden. Maar in Europa heeft Duitsland thans twee millioen man onder de wapenen en Italië een millioen; daartegenover staat Engeland, dat nog steeds zowel burgerlijk als militair zich aan het organiseren is op voet van oorlog en in de successen der geweldige manoeuvres aan de wereld en in het bijzonder aan de as wil meedelen, hoe sterk het is en hoe te vrezen in geval van oorlog.

In een vorig overzicht hebben we al geschreven dat Engeland inderdaad succes heeft met deze dreigementen. Heeft de Nazileider Toerster in Danzig zelf niet onlangs gezegd, dat de Danzigkwestie al lang was opgelost, als Engeland niet zijn garanties aan Polen had gegeven?
M.a.w. Hitler had dan al lang zijn hand op deze vrijstad gelegd en de sleutels daarvan in zijn bezit. Maar nu?

Op iedere partijdag heeft Hitler de Duitsers kunnen tracteren op een nieuw brok prestige of grondbezit, wat aan het grote Rijk was toegevoegd en wat zal hij nu aan de Duitsers op de rijksdag in September kunnen voorzetten?

De in bezitname van Tsjecho Slowakije was voor iedere Duitser wel een verrassing en misschien voor velen ook nog wel de annexatie van Oostenrijk. Maar Danzig bij Duitsland, daar heeft nooit enige Duitser aan getwijfeld en juist hier hebben de mogendheden geroepen, tot hier toe en niet verder! In het hoofdartikel van vandaag hebben we meer over deze aangelegenheid geschreven.

De kern van deze tegenstand is Polen.

Na de militaire en politieke activiteit omtrent de Danziger kwestie, waarin we in een vorig overzicht reeds geschreven hebben, is ook de journalistieke activiteit gekomen, die er natuurlijk nog een schepje op moet doen. Zo wordt van Duitse zijde behalve Danzig, zelfs de hele corridor geëist en van Poolse zijde heel Oost-Pruisen.

Maar er zijn in de laatste dagen ook verschillende grensgeschillen bijgekomen en deze kunnen erger worden; enkele slachtoffers zijn gevallen, maar het bleef bij een enkeling. Maar in Silezisch Polen is de regering overgegaan tot een massa gevangenneming van Duitsers, leiders van Duitse organisaties, die verdacht worden van spionnage en aan de Polen zouden zelfs stukken in handen zijn gekomen, waaruit de plannen bekend werden van een Duitse inval op Pools gebied en daarom hebben de Polen eenvoudig aldaar de grenzen gesloten.

Vanzelfsprekend wordt van Duitse zijde dit alles ontkend en alleen gesproken van Poolse terreur tegenover Duitsers.

Moeilijk zal in alle geval lang deze spanning zo kunnen blijven, maar in welke richting de oplossing komen zal? Er is al zoveel geconfereerd in de laatste weken en blijkbaar met niet veel succes, daar gisteren een bericht uit Frankrijk meldde, dat een bijeenroepen van een vier-mogendheden conferentie door het Vaticaan onwaarschijnlijk zou zijn, wanneer het Vaticaan niet zeker van succes zou zijn en dat dit laatste niet het geval is.

Zeker is wel dat het Vaticaan in de laatste weken achter de schermen een zeer grote actviteit ontwikkelt tot het behoud van de vrede in Europa en hierin ligt ook de verklaring van de huidige houding van de Kerk tegenover de vervolging in Duitsland. Zelfs schijnen de Duitse bisschoppen, die binnenkort weer op conferentie komen te Fulda, aanwijzingen te hebben gekregen, om in het belang van de Europese vrede Hitler niet te irriteren.

Natuurlijk wil de Kerk hiermee niet zeggen, dat ze iets van haar standpunt prijs zal geven.

Voor ons, Katholieken, is het standpunt der Katholieke Kerk evident, Zij heeft van haar Stichter, den Godmens Jesus Christus, een zending en een taak ontvangen. Zij heeft zware plichten, maar ontving tevens onvervreemdbare rechten. Zij moet den mens, den gehelen mens stellen in de dienst van den Schepper, Heer en Meester; zij moet hem leiden naar zijn grote, zijn enig werkelijke doel. Alles, wat daartoe noodzakelijk is, ligt binnen de perken van haar bevoegdheid.

Ook de staat heeft een zending en een taak: op grond van het sociale wezen van den mens moet hij het algemeen welzijn in de volle betekenis van het woord behartigen. Dat is een plicht; en daar tegenover plicht steeds recht staat, kan de staat van hen, die hem samenstellen, in de zaken, welke binnen de bevoegdheid van de staat vallen, gehoorzaamheid eisen.

Wijl de doeleinden van Kerk en Staat, indien ze goed geordend worden, nooit met elkaar in botsing kunnen komen, integendeel, steeds zullen samengaan, is samenwerking tussen deze twee volmaakte maatschappijen niet alleen mogelijk, maar zelfs noodzakelijk. Ze zijn beide door God gewild voor de zo hoog mogelijke vervolmaking van den mens.

Het is goed dit toch zo eenvoudige en logische beginsel voorop te stellen, als men het droeve gebeuren in Duitsland, hetwelk naar de onvermijdelijke crisis drijft, juist wil begrijpen. De zaak wordt dan zo duidelijk, dat men nauwelijks veel woorden behoeft te gebruiken, om zich een zuiver oordeel te vormen over de gehele ontwikkeling, welke het nationaal-socialistische Duitsland in religieus en kerkelijk opzicht doormaakt. Overigens niet alleen Duitsland, maar vele andere landen.

Kerk en Staat wortelen in éénzelfde oorzaak: God. Hij heeft ze gewild, positief gewild. Hij heeft ze gewild volgens bepaalde wetten, hetzij dat deze in de natuur van den mens zijn verankerd, hetzij dat ze in Oud of Nieuw Testament zijn geopenbaard. De twee maatschappijen hebben dus één fundament, één, als men het zo noemen wil: platform. En daarom beseffen we onmiddellijk de wortel van alle conflicten tussen Kerk en Staat in het Derde Rijk in die zeer betekenisvolle zin, welke we indertijd in een artikel van „Das Schwarze Korps" aantroffen: „Voor de nationaal-socialistische staat is er slechts één oplossing (nur jene dritte: in tegenstelling met: de Kerk beheerst de staat, en de Kerk is de trouwe medewerkster van de staat, Red.) mogelijk, welke reeds de grote Frederik, op zijn tijd vooruitlopend, aangeduid heeft: het opgeven van de gemeenschappelijke grondslag (gemeinsame Ebene) waarop tot dusverre Kerk en Staat als gelijkwaardige, van elkaar afhankelijke grootheden verschenen waren. Dat ieder op zijn wijze zalig kan worden, betekent niet alleen gewetensvrijheid en vrij godsdienstig verenigingsrecht voor den eenling, het betekent ook de beperking van deze organisaties, n.l. de kerken, tot de „zaligheid", tot de zielzorg, tot de behartiging van de geloofsprinciepen van die mensen, die zich voor dit doel in kerkelijke gemeenschappen aaneengesloten hebben. ......Deze oplossing is het sluitstuk achter een duidelijke, geschiedkundige ontwikkeling welke nu aan de staat zelf een definitieve innerlijke zin, een geloofskern heeft gegeven".

Duidelijk en scherper kon wel niet gezegd worden dat het nationaal-socialisme zich zelve als een ook godsdienstige levens- en wereldbeschouwing ziet; volkomen totalitair is, al moet het, wijl de ontwikkeling op dit moment nog niet ver genoeg voortgeschreden is, de volksgenoten voorlopig nog de uiterst beperkte vrijheid laten om in hun eigen confessie hun dogma te belijden. Zodra uit dit dogma echter met onafwendbare noodzakelijkheid een moraal voortvloeit, houdt evenwel ook nu reeds die uiterst beperkte vrijheid op. Dan geldt alleen de moraal, zoals de nationaal-socialistische staat die naar de norm van zijn eigen behoeften maakt en verordent.

We laten in het midden, of men hier met agnosticisme, pantheisme of atheisme te doen heeft. We constateren alleen het feit, dat het nationaal-socialisme zich constitueert tot een eigen godsdienst, met eigen dogma's en eigen moraal. Daar ligt de diepste oorzaak van het noodzakelijke en onverzoenlijke conflict tussen het Derde Rijk en de Katholieke Kerk.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

„MYSTERY LETTERS".

De publicaties van King Hall.

In „The Weekly Review", het bekende Engelse Katholieke weekblad van wijlen Chesterton, dat thans onder leiding staat van Hilaire Belloc, treffen we een interessante beschouwing aan over „mystery letters". De schrijver van het artikel, Luigi Villari, vertelt ook het een en ander over King Hall's News Letter. Zoals men weet, is King Hall de man, die de laatste weken het Derde Rijk overstroomd heeft met brochures, welk gebeuren ook in de laatste week ter sprake kwam. Aan het artikel van Villari ontlenen wij het volgende:

Een betrekkelijk nieuwe tak in de industrie van nieuws-verspreiding wij zeggen expres „nieuws" en niet „feiten") is het verschijnen van een aantal wekelijkse brieven, enige gedrukt, andere eenvoudig gecyclostyleerd, enige uitgegeven door particulieren, andere door anonieme organisaties. De auteurs van al deze brieven beweren, dat zij insiders zijn in politieke kwesties, dat zij volkomen bekend zijn met de meest innerlijke gedachten en bedoelingen van al de leidende staatslieden van elk land, dat zij volledig geinformeerd ,zijn omtrent de meest geheime en vertrouwelijke besprekingen tussen koningen, presidenten, premiers, ministers van buitenlandse zaken, bevelhebbers van leger en vloot, enz., en dat zij zo goed willen zijn hun kennis mede te delen aan allen, die zich op hun publicaties wensen te abonneren.

Een van de meest bekende onder deze periodieken is K.H. News Letter. Laat ons een paar juweeltjes uit enige vrij recente publicaties aanhalen. Op 17 Februari werd ons verteld, dat de Britse en Franse bemiddeling tussen Franco en de Spaanse Roden in Centraal Spanje „de Britse en Franse invloed op eerstgenoemde zou doen toenemen". Het is moeilijk te begrijpen, wat de schrijver er van dacht. Franco had heel duidelijk laten blijken, dat hij niet met zich wenste te laten sollen en dat hij zou doorzetten totdat de Roden zich onvoorwaardelijk hadden overgegeven. De Britse en Franse regering begrepen blijkbaar de situatie beter dan King Hall en lieten alle pogingen om te bemiddelen achterwege, zolang Franco marcheerde en zich van een volledige overgave der Roden verzekerde.

In het nummer van 3 Maart werd verteld, dat Mussolini een „onbeperkte Italiaanse immigratie in Tunis" eiste. Wanneer en waar legde hij zulk een verklaring af of suggereerde iets dergelijks? Momenteel moedigen de Italiaanse autoriteiten de Italianen aan Tunis te verlaten en te verhuizen naar Italië of Lybië.

Misschien wel het kostbaarste juweel bevatte King Hall's brief van 2 Juni j.l. supplement 151. „Op Witte Donderdag deed Signor Mussolini voor het eerst den koning mededelingen over de Albanese coup (toevallig wist het publiek dit reeds enige dagen eerder, maar natuurlijk niet de koning!). De koning dreigde af te treden, maar zwichtte voor het advies van Badoglio om te blijven". Bevond King Hall zich onder de tafel of achter de gordijnen tijdens deze besprekingen?......

Het zijn slechts enkele grepen uit King Hall's News Letter, maar zij kunnen bewijzen, hoe weinig waarde men vaak aan de inlichtingen van zogenaamde insiders in politieke kwesties moet hechten.

HERDENKING VAN DR. DOLFUSS.

Naar aanleidinb van de „nationale feestdag" ter gelegenheid van de moord op Dollfuss spreekt A.B.K. in „Het Volk" terecht zijn verontwaardiging uit:

Kardinaal Innitzer werd met rotte eieren bekogeld en de aartsbisschop van Salzburg heeft voor de derde maal binnen twee maanden van huisvesting moeten verwisselen...... wegens de heersende woningnood.

Men behoeft met deze prelaten niet te sympathsieren, noch hun geloofsgenoten te zijn, om zulke feiten als merktekens ener ondergaande beschaving te beschouwen. Het is nu eenmaal een levenseis van elke samenleving, hoe ook ingericht, dat zij als bij stilzwijgende afspraak zekere personen en instellingen ontziet, om het geheel bijeen te houden.

Toch verzinkt dit alles nog in het niet bij de indruk, die op ieder maken moet het bericht, dat de vijfde herdenking van de moord op dr. Dollfuss als een nationale feestdag zal worden gevierd.

Onze persoonlijke gevoelens jegens de figuur van dezen dictator kunnen de doorslag bij het beoordelen van deze feestviering niet geven. Zeker komen wij in de laatste plaats in aanmerking om in goede herinnering aan dezen man terug te denken. Maar het verschil tussen deze beoordeling en het vieren van zo gruwelijk een misdrijf als een vreugdedag is inderdaad van volle hemelsbreedte.

Niemand kan ooit de ontzettende bijzonderheden van die vermoording vergeten en vooral het verhinderen, dat hulp kon toeschieten, terwijl het bij volle bewustzijn liggende slachtoffer langzaam lag dood te bloeden. Toch kunnen wij ons over niets verbazen, zodra wij ons herinneren, hoevele bedrijvers van zulke aanslagen sindsdien tot helden der natie zijn verheven en als zodanig tot openlijke verering gebracht.

Maar er is nog wat anders. Er is een man, die ons vanzelf bij de tijding van dit feest voor de geest komt. Die man is Mussolini de trouwe medebroeder van het totalitaire verbond. Hij was de intieme vriend van deze verslagene. Hij was het, die de wanhopige weduwe bij zich ontving en haar eerste vertroosting bijbracht. Gelijk hij haar ook later de eerste hulp heeft verleend, toen zij als vluchtelinge met haar kinderen uti het bezette Wenen ontkomen was...... naar Praag, als wij ons goed herinneren.

De duce moet bij het lezen van dit feestbericht hetzelfde gevoelen als één van ons. Maar met het troostend besef, dat de weelde der menselijkheid en van een elkander ontziend broederschap niet zijn weggelegd voor degenen, die alleen nog doeleinden en niet meer middelen keuren.

NOBILE NAAR AMERIKA.

Hij wordt leraar aan de Katholieke luchtvaartschool te Lockport.

Na de ongelukkige tocht van het luchtschip „Italia", dat reeds vóór het bereiken van de Noordpool neerstortte en aldus de oorzaak werd van de befaamde „Italia"-tragedie, raakte Umberto Nobile, de bekende constructeur en bestuurder van luchtschepen in zijn vaderland steeds meer op de achtergrond. De man, die eens, bij zijn eerste sucessen, zo geëerd werd, moest het teruggetrokken leven van een ambteloos burger gaan leiden, na enkele jaren als instructeur in Japan te hebben doorgebracht.

Paus Pius XI bewonderde Nobile, evenals hij het Marconi deed. Ook kardinaal Pacelli toonde zich steeds vol respect voor de prestaties van Nobile, die als vroom Katholiek en man van techniek en wetenschap herhaaldelijk ten Vaticane ontvangen werd. Hij werd door Paus Pius XI z.g. benoemd tot lid van de Pauselijke Academie voor Wetenschappen.

Intussen schijnt Nobile op de duur niet tevreden te hebben kunnen blijven met een leven zonder activiteit op het gebied, waarop hij een expert is. En door bemiddeling van den huidigen Paus, die, zoals bekend , in de Verenigde Staten vele en goede vrienden bezit, kreeg hij onlangs een functie aangeboden aan de Lewis Holy Name School of Aeronautics te Lockport, in de staat Illinois.

Nobile heeft deze mogelijkheid, om zijn grote kennis productief te maken, dankbaar aangegrepen en hij is reeds in de Verenigde Staten aangekomen.

Het instituut, waaraan hij les gaat geven, is een stichting van Mgr. Sheil van Chicago die als ideaal had het oprichten van een luchtvaartschool, waar jonge Katholieken gratis hun vliegbrevet zouden kunnen halen.

De voor het vliegwezen bijzonder enthousiaste prelaat begon met een weide, een kleine hanger, een loods en een tweedehands vliegmachine. Dat was in 1932. Thans beschikt het instituut over een up tot date vliegveld, talrijke lesmachines, een schoolgebouw met veertien lokalen en een gymnastiekzaal. Het geld hiertoe werd beschikbaar gesteld door de industrieel Lewis uit Chicago, ter herinnering aan zijn zoon, die bij een vliegongeluk werd gedood. De school zal in 1940 een bijzondere graad voor de luchtvaartstudie kunnen verlenen, bij de wet van de staat Illinois erkend.

De onkosten voor het in stand houden van de school worden ten dele gedekt door de opbrengst van landbouwproducten, die met de hulp der leerlingen rond het vliegveld worden verbouwd, terwijl een door Mgr. Sheil opgerichte jeugdvereniging, de „Catholic Youth Organisation", voor de rest zorgt.

Elk jaar komen er van ongeveer 350 jongelui verzoeken om toelating tot de opleidingscursus. Slechts vijf en dertig kunnen worden opgenomen, maar die studeerden dan ook gratis.

Het aantal studenten bedraagt momenteel 93. De totale opleiding voor de graad in de luchtvaartwetenschappen duurt vier jaar en is toegankelijk voor leerlingen van middelbare scholen, die inmiddels aanvankelijk slechts onderricht krijgen in mechanica, niet in het vliegen. Voor het toelatingsexamen zakt gewoonlijk tachtig procent.

Het onderwijzend personeel bestaat uit zeven leraren, onder leiding van een niet-Katholiek deskundige. Tevens behoren een lekebroeder en een Carmeliet tot het onderwijzend personeel.

Het doel is niet in de eerste plaats vliegers op te leiden, maar luchtvaartingenieurs. Het lesrooster omvat echter toch nog 250 solo-vlieguren.

Het instituut wordt als een der beste van Amerika beschouwd. Er worden ook niet-Katholieken toegelaten.

AFSCHUWWEKKENDE KRUISSCHENDINGEN IN HET DERDE RIJK.

Het katholieke dagblad „Elsässer Kurier" uit Colmar ontleent aan het grensblad „Echo de Wissembourg" een opsomming van een aantal kruisschendingen, die in de laatste tijd in het gebied van de Saar-Paltz zijn gepleegd.

Reeds gingen er geruchten rond over kerkschendingen in Bergzabern en Landau, alsmede in enkele andere grensdorpen.

Deze geruchten verspreidden zich zo snel, dat de plaatselijke pers van het Palts-gebied tenslotte een officieel bericht publiceerde, waarin slechts weinig details voorkwamen, maar waarin de kerkschendingen toch werden erkend.

Naar wij vernemen werden de kruisbeelden en heiligenbeelden in de katholieke kerk van Bergzabern kapot geslagen. Nog erger heeft men huisgehouden in de H. Hartkerk van Landau, waar 't grootste gedeelte van het interieur verwoest zou zijn. Er gaan geruchten rond, dat men dynamietpatronen onder het altaar had gelegd. Uit Steinweiler wordt gemeld, dat de beelden van de H. Maagd en van de heiligen op schandelijke wijze met vuil zijn besmeerd. Op verschillende plaatsen, vooral bij kruisbeelden aan de open bare weg, werd op het hoofd van het Christusbeeld een muilkorf gezet, terwijl aan de hand van de Zaligmaker een bezem werd gebonden.

Nadat de autoriteiten gezien hebben welk een storm van verontwaardiging deze gebeurtenissen hebben verwekt, trachten zij de schuld van zich af te wenden.

Officiële partijkringen doen het voorkomen, alsof de daders gezocht moesten worden onder de leden van een zekere verboden godsdientige secte.

De nationaal socialistische autoriteiten hebben zelfs een beloning van 50 Mark beloofd voor degene, die de daders zou verraden!

Ofschoon men overal de daders met de vinger aanwijst, zal ieder zich wel hoeden de S.S. en S.A. mannen openlijk te beschuldigen.

Er zijn mensen, die men op slot van zaken toch nog engelen zou noemen, wanneer zij hun vleugels maar gebruikten om...... weg te vliegen.

Te veel zien wij naar de fouten van anderen, zonder een vergelijk met ons zelf, daarbij vergetend, dat ook wij mens zijn als ieder ander mens, niet wetend hoe lang wij zelf zullen volharden in het goede. Immers allen zijn wij breekbaar, maar houden wij toch dit voor ogen, dat niemand breekbaarder is, dan gij.

Liever de doornen der waarheid dan de rozen der huichelarij.

CURACAO.

EXTRA VLUCHT NAAR BONAIRE.

De opleving in het luchtverkeer welke zich sinds het begin dezer maand met de invoering der uitbreidingen der K.L.M. diensten heeft gemanifesteerd is ook in Bonaire merkbaar geworden.

Zaterdag a.s. zal er n.l. een extra vlucht gehouden worden naar Bonaire, welke om 9.30 van Curaçao vertrekken zal, aansluiting gevende met het ochtend vliegtuig uit Aruba. De terugvlucht zal om 10.30 van Bonaire plaats vinden.

DE TWEEDE K.LM. VLUCHT NAAR ZUID-AFRIKA.

Zoals reeds eerder werd medegedeeld, zal de K.L.M. bij voldoende deelneming, in het najaar wederom een bijzondere vlucht uitvoeren naar de Unie van Zuid-Afrika. Het ligt in de bedoeling de vlucht ditmaal min of meer het karakter te geven van een zakenreis, alhoewel er uiteraard voor toeristen ook plaats in het vliegtuig zal zijn. Het is echter gebleken, dat de tijd gunstig is voor een versteviging der commerciële banden tussen Nederland en de Unie. De maand, waarin de reis gemaakt zal worden en de reisduur zijn dan ook zo vastgesteld, dat voor zakenlieden de gelegenheid wel zeer gunstig geworden is om van deze bijzondere vlucht gebruik te maken naar Zuid Afrika te gaan.

In 4 dagen naar de Unie.

De reisduur is teruggebracht tot 4 dagen. Bij de vlucht van de „Reiger" in December van het vorige jaar, welke zes dagen duurde, is namelijk gebleken, dat 4 dagen zeker voldoende is. Het vertrek uit Amsterdam is vastgesteld op 27 October. Het verblijf in de Unie zal vier weken duren; op 29 November vangt de terugreis aan en op 2 December staat het gezelschap weer op Schiphol.

De vlucht zal worden uitgevoerd met een Douglas DC-3, het type, dat het vorige jaar bewezen heeft zeer geschikt te zijn voor de Afrika-route. Waarschijnlijk zal de „Reiger" hiervoor weer worden uitverkoren.

Het vliegtuig staat ditmaal waarschijnlijk onder commando van gezagvoerder Blaak; gezagvoerder Brinkhuis gaat als 2de besturder mee. Er is plaats voor 11 passagiers; een viertal passagiers boekte reeds voor deze vlucht.

HET PRINSESSEFEEST OP ARUBA.

Aruba heeft, zoals onze lezers reeds weten, de viering van het geboortefeest van Prinses Irene een week uitgesteld, waardoor aan Z. Excellentie Gouverneur Wouters de gelegenheid werd gegeven dit feest bij te wonen, wat ten zeerste op prijs gesteld is.

Hr. Ms. Johan Maurits van Nassau wekte Zaterdagmorgen Aruba's bevolking met de 51 saluutschoten.

Om 8 uur was het vlaggenparade onder begeleiding van het muziekkorps der fraters, en om 10 uur was het openbaar gehoor, door Z. Exc. Gouv. Wouters.

Dit werd volgens het verslag van de Aruba Post dit jaar door een zeer groot aantal personen bijgewoond en velen moesten zich dan ook met een plaatsje op het terras tevreden stellen.

De voorzitter van het feestcomité sprak den Gouverneur toe, hem dankend voor zijn bereidwilligheid om het Nationale feest op het eiland met het volk te komen vieren. In gevoelvolle woorden beschreef spreker de vreugde van het Arubiaanse volk toen het bericht bekend werd, dat wederom een jonge telg het huis verblijdde. En fijngevoelig en toepasselijk heeft het Prinselijk Paar de naam Irene gekozen. Irene, Vrede, het symbool van de hartewens van geheel de mensheid.

De Gouverneur antwoordde dat 't hem vreugde deed het feest op Aruba te kunnen meevieren en wederom te kunnen vaststellen hoe nauw de banden tussen Aruba en het Huis van Oranje zijn. Zijne Excellentie vervolgde zijn rede met te zeggen, hoe verheugend en sterkend het is te weten, dat in deze moeilijke tijden de onderdanen van H. M. de Koningin zich alle beschermend om de troon scharen. Onmiddellijk na afloop van het openbaar gehoor spoedden de aanwezigen zich naar het Gouvernementsplein, waar reeds honderden zich opgesteld hadden voor het defilé.

Aan het defilé werd door 47 groepen deelgenomen.

Het Militaire gedeelte onder Kapitein van der Spek, maakte een kranige indruk. De ambtenaren waren in grote getale opgekomen. De vertegenwoordigers van het Gebiedsdeel Suriname en de Bovenwindse Eilanden vormden een zeer grote groep, evenals dit het geval was met de delegatie, bestaande uit het American Legion een groep employé's en apart een afdeling watchmen onder leiding van den Heer Oorthuis. Deze mensen met oranjesjerpen uitgdost toonden met hun flinke marspas wat discipline voor een corps doen kan.

De groepen meisjes van de St. Maria School waren evenals bij de Beatrixfeesten zeer bevallig en vormden een lieflijk beeld toen de kleuters geschaard om hun Koniginnetje zingend aan den gouverneur voorbijtrokken.

De Gouverneur verklaarde hierna in een enthousiaste rede dat als men zulk een defilé gezien heeft, men ook weet, dat het volk van Aruba loyaal aan ons Vorstenhuis is. Weet men dat indien ooit het ogenblik mocht komen dat het Moederland een beroep zou moeten doen op het volk om goed en bloed ter verdediging van huis en haard te wagen, dit beroep niet vergeefs gedaan zou worden.

De Gouverneur besloot zijn rede met alle aanwezigen uit te nodigen tesamen met hem een driewerf „hoezee" uit te brengen op de jonge Prinses Irene. Daverend schalde het gejuich daarop langs de huizen.

Des middags bracht de Gouverneur een officieel bezoek aan St. Nicolaas. Nabij het nieuwe politiebureau, juist onder een van de fraaie erepoorten, waarop de windmolens vrolijk draaiden, werd Z. Excellentie toegesproken door de Heer Barrett, voorganger van de Methodistische Kerk die 250 in het wit geklede volgelingen langs de weg had opgesteld.

Geflankeerd door de R.K. Padvinders onder leiding van Hopman Fonk, ging de Gouverneur verder naar het feesterrein. gevolgd door een schier onafzienbare stoet auto's en honderden voetgangers, die deze intocht tot een ware zegetocht maaktren.

Onderweg werden door Zijne Excellentie de fraaie, door de Heer Adriaanse ontworpen en door de Lago vervaardigde erepoorten bewonderd.

Na een kwartier werd van hier de terugrit aanvaard en begaf het gezelschap zich naar het R.K. Zeemanshuis, waar enkele ogenblikken vertoefd werd. Daar mochten wij uit de mond van den Gouverneur vernemen, dat de oprechte feeststemming op het eiland hem diep getroffen had en dat Zijne Excell. bizonder getroffen was door de grootse ontvangst die men in San Nicolaas bereid.

Ook bij de voetbalwedstrijd was Z. Excell. tegenwoordig. Een schitterend vuurwerk en een militaire taptoe besloten het feest. Ook de Johan Maurits nam deel aan het feest door haar machtige bundels zoeklicht over het eiland te laten stralen.

NIEUWE WATERTOREN OP ARUBA.

Tijdens zijn verblijf op A ruba heeft Z. Excell. ouverneur Wouters ook de nieuwe watertoren van St. Nicolaas geopend.

Over het nieuwe gebouw lezen we in de Aruba Post:

De nieuwe watertoren is een waar sieraad voor San Nicolaas. De toren is 30 meter hoog en werd cirkelvormig gebouwd, getooid met een fraaie koepel.

De Heer van Stuivenberg de ontwerper van de toren, heeft alle eer van dit fraai gebouw. Het geheel uitgevoerd in gewapend beton, geeft een indruk van store kracht zeer wel passend in een industriestad als San Nicolaas. Bovendien vormt de toren een fraaie afsluiting van het centrum van de plaats.

Het interieur van de toren zowel wat ruimte als inrichting aangaat, heeft onze verwachtingen verre overtroffen. Verschillende takken van dienst, zoals het ontvangerskantoor het bevolkingsbureau en bestuurszaken krijgen naast de kantoren van de watervoorziening een plaats in het nieuwe gebouw.

Deze dienst zal er b...alve een kantoor voor de administrateur en het personeel ook tekenkamers en een magazijn inrichten.

Geheel boven in het gebouw bevindt zich de enorme tank met een inhoud van 400 kubieke meter. Deze tank alleen is 8 meter hoog met een middellijn van 7 en een halve meter.

Ht is gevaarlijk om ...men te vermelden in een beschr...g, daar men dan bijna altijd verd...elijke harde werkers vergeet, doch ... moeten wij vermelden dat dank z... de stuwkracht van de energieke He... ...eaujon en de uitstekende samenw...g tussen de Albetam en de versc...nde hoofden van dienst een prach...rk geschapen is een architectionis... aanwinst van de eerste rang.

HET 40 JARIGE PRIESTERJUBILEUM VAN PASTOOR HENDRIKS.

We lezen hierover in de Aruba Post:

De feesten in Sa... die Dinsdag gevierd werden te... gelegenheid van het 40 jarig Priester...ileum van Pastoor Hendriks vor...en een waardig slot van de Hoogtij...n in Aruba.

Honderden wa...amengestroomd om de sympathieke ...aderlijke Priester op deze geden...ardige dag te huldigen en toen ...ouverneur met den Bisschop van ...açao en de Gezaghebber in de Kerk te Sabaneta voor de Hoogmis arriveerden was deze reeds tot de nok gevuld.

De receptie in het feestgebouw werd door een zeer groot aantal belangstellenden bezocht en de ene spreker na den ander zwaaide den jubilaris de verdiende lof toe.

Pastoor Hendriks zelf dankte in het Nederlands, Papiaments en Engels voor de ontelbare felicitaties. De Gezaghebber sprak daarop een korte doch zeer fraaie rede uit, waarin hij de beroemde woorden aanhaalde die Jezus tot de discipelen sprak van „stenen op de berg en kandelabers op de troon."

Zowel 's middags als 's avonds was het groot feest in de parochie van Pastoor Hendriks.

CURAÇAO.

Het boekje van Oost en West.

Dit overbekende nuttige boekje voor hen die uit Nederland zich hier komen vestigen, heeft thans zijn vierde druk en is bewerkt naar de laatste gegevens.

Deze vierde druk bewijst reeds hoezeer het boekje gewild is; ja we zouden zeggen onmisbaar voor een ieder die naar Curaçao komt om daar zijn tenten op te slaan.

Moge het een wijde verspreiding vinden.

S.S. „DUC D'AUMALE".

Men deelt ons mede, dat het s.s. „DUC D'AUMALE" van de Compagnie Générale Transatlantique op Zaterdag 19 Augustus a.s. des namiddags om 6 uur in de haven verwacht wordt met toeristen.

Het schip komt van Ciudad Trujillo en vertrekt dezelfde avond naar La Guaira.

GASMASKERS.

Van den Heer W. C. Evertsz Bredestraat ontvingen we een Veritex gasmasker, voorzien van Rijkskeur No. 14 en waarvan de prijs voor West Indië ƒ 4.— bedraagt.

Van de verschillende voordelen van dit masker noemen we hier:

Het laagstgeprijsde goedgekeurde gasmasker, het enigste goedgekeurde kapmodel, waardoor eenvoud (geen banden, knopen, gespen, trekkers, enz., die op het critieke moment kunnen breken) en betere bescherming door omhulling van het gehele hoofd. De allerbeste rubberkwaliteit waarborgt bij goede bewaring een levensduur van minstens 10 jaar. De gasfilterbus blijft, mits ongeopend onbeperkt goed. Zeer lage ademweerstand.

GEHEEL NEDERLANDS FABRIKAAT.

FILMBESPREKING.

„JEZEBEL" (Roxy).

Jezebel is het type van een vrouw, dat alleen door een harthandig pakslaag genezen schijnt te willen worden: een vrouw, die de ene cavalier de bons geeft, de ander van zich afstoot en toch rekent op zijn liefde; een vrouwelijke tiran, die de mannen wil vernederen en in een blinde onderworpenheid haar grootste triomfen geniet. Helaas, de beledigde aanbidder zoekt zijn troost in het Noorden van de States en komt vandaar getrouwd met een New Yorkse terug naar New Orleans. Dan komt de tegenstelling van het zakelijke, nuchtere Noorden in conflict met het cavalier-achtige, luchtige Zuiden, verpersoonlijkt in Jezebel.

Het is maar goed, dat de laatste op het eind tot inkeer komt en zich wijdt aan de verpleging van de aangebeden man ... aan de gele koorts lijdt, om deze te redden ten behoeve van zijn vrouw uit het Noorden.

De film steekt ver boven het middelmaat uit om zijn rake schildering van de toestanden van „het Zuiden" en het spel van Bette Davis als Jezebel. En al is het drama als geheel niet sterk, er zijn toch zeer goede dramatische momenten in.

WEER EEN NIEUWE FABRIEK OP CURAÇAO?

Kalmpjes ... Ik zeg niet, dat hij er al is, zelfs niet, dat hij er ooit komen zal, ik zeg alleen maar, dat het helemaal niet gek zou zijn, als hij ooit opgericht zou worden.

We krijgen al een bierbrouwerij op het eiland en als u me nu vraagt of het zo dringend nodig was voor Curaçao en zo erg voor de hand liggend, dat er eindelijk nu eens Curaçaos bier, gebrouwen werd, dan zal menigeen toch eens even ernstig moeten nadenken over een afdoend antwoord. Niet dat ik tegen een bierbrouwerij ben, helemaal niet. Ik mag iemand graag een goedkoop en goed glas bier zien drinken, al gebruik ik het zelf nooit, maar ik heb al tijden nagedacht over een andere fabriek, die enig verband houdt met de voortbrengselen van het eiland zelf: een conservenfabriek.

Zo is het mij b.v. altijd een raadsel gebleven, dat Curaçao nooit getracht heeft een handelsartikel te maken van guyabagelei, een bizonder fijne lekkernij, die iedere vrouw hier makkelijk klaar kan maken, die zeer gemakkelijk te verpakken is en lang goed blijft. Misschien is het idee niet erg snugger van me en zijn er verschrikkelijke moeilijkheden tegen in te brengen, die ik in mijn domheid niet zie, maar dat heeft Cuba intussen niet ervan teruggehouden kistjes „pasta de guyaba" in de handel te brengen. En zal ik er bij zeggen, dat die niet zo fijn is, als de vrouwen ze hier kunnen maken. We kunnen wat kwaliteit betreft concurreren met Cuba.

Wou ik dan soms een fabriek op gaan richten, alleen om guyabagelei te maken en te verpakken? Dat niet, maar het zou één van de vele dingen kunnen zijn, die men er conserveerde.

Daar heb je verder zuurzak! Nooit een heerlijk glas uitgeknepen zuurzak gedronken? Het is een van de verrukkelijkste verfrissende dranken, die er op de wereld bestaat. Men zou dat in blikjes kunnen conserveren, zoals we al blikjes kennen met ananassap, grapefruitsap, en dergelijke. Het is maar een idee. De guyaba en de zuurzak behoren beide tot de vruchten, die spoedig dragen, niet hoog groeien, tegen wind bestand zijn en zo weinig mogelijk verzorging meebrengen. Ideale vruchten dus voor Curaçao. Iedereen kan ze makkelijk kweken en als mijn ideaalfabriek er werkelijk eens komt, en iedereen weet, dat hij daar zijn rijpe vruchten altijd schoon kwijt kan voor een redelijke prijs, zal de aankweek van zelf wel toenemen.

Dan onze lekkerij tamarindestroop, de aangenaamste verfrissende drank, die men zich in hete zomerdagen denken kan en waar je verdwaalde Heineken's bierflesjes mee vullen kunt! (Drinken we niet uit die bierflesjes beurtelings sodawater, Curaçao likeur, limonade en soms bier?) Maar nu zonder gekheid: tamarindestroop is werkelijk een zeer smakelijke en gezonde limonade, die er best in zal gaan bij de mensen. Er zijn wel heel wat minderwaardiger en gevaarlijker producten op dat gebied, die geld opbrengen aan den fabrikant.

Waar blijft dan ook nog onze Caraibische zee met zijn vele eetbare vissoorten? Laten we ons nu even bepalen tot de grotere soorten als koningsvis, die tot anderhalve meter lang kan worden en als de fijnste vis van de West wordt beschouwd en de boeni, een tonijachtige vis, de dradoe (dorado), familie van de zwaardvis. Hij is n.l. evenals de zwaardvis een balaoe (balahú), kenbaar aan de verlengde bovenkaak, die bij de xiphias plat en zwaardvormig en bij de dorado rond en puntig. Kleinere vissoorten leven in scholen als de geep (guepi, ook in de Noordzee bekend) en de vliegende vis (boelado of volador).

Maar dan moeten de vissers eerst wat beter in hun visboten komen, als ze ooit voldoende voorraad willen leveren voor een conservenfabriek en op een of andere manier aan groter en beter ingerichte boten zien te komen. De prullerige driemanskano'tjes, waarin de vissers iedere dag strijk en zet kletsnat thuis komt en die niet de minste accomodatie heeft voor een verblijf op zee van meer dan een halve dag, zijn daarvoor absoluut onvoldoende.

Er zou prachtige schildpadsoep te maken zijn van de grote groene zeeschildpad (chelone mydas), die een uitstekende kwaliteit vlees heeft.

Het is een feit dat èn de visvangst èn de vangst van schildpadden hier veel meer kan opbrengen, dan zij tot nu toe doet. Men hoeft intussen ook de karetschildpad maar niet rustig te laten voorbijzwemmen. Die heeft altijd nog grote waarde om zijn schaal; hij staat bij de burgerlijke stand ingeschreven als de eretmochelys imbricata.

Bij Bonaire schijnt men masbanger te vangen bij hele scholen tegelijk. Die zijn toch ook best in te maken op één of andere manier. Als je ziet wat er tegenwoordig al niet voor gekke verrassingen in een conservenblikje worden gesoldeerd, zou ik niet weten, waarom Curaçao met zijn vele goede vissoorten op dat gebied geen prachtig figuur zou kunnen slaan.

Dan zou Curaçao soepen in blik kunnen leveren, waarmee ze een ernstige concurentie aan „Campbell" kon aandoen. Neem b.v. vleessoep met guiambo of vissoep met guiambo: iets heel aparts, zeer smakelijk, gezond en goedkoop. Ik weet wel dat veel mensen op voorhand iets tegen guiambo hebben, omdat het zo kleverig is, maar daar is iets tegen te doen. Weet u, dat de beroemde Campbell bij zijn serie soepen ook reeds „chicken with gumbo" in de handel brengt? En die marcheert best; vraagt u maar aan de handelaars.

Deze guiambosoep is helemaal niet kleverig.

Dan maken de mensen hier een smakelijk soepje van casjoepétebonen met spek.

Ik weet wel zelf niet goed wat dat voor bonen zijn; ze zijn wit, groot en plan, hebben zowat de vorm van de pit van een casjoe, waarnaar ze genoemd worden.

Hoe de officiële naam is, weet ik helaas niet.

Zo zijn er misschien nog veel meer dingen te noemen. Curaçaoënaars zelf zouden bovenstaand lijstje zeker nog met verschillende andere interessante producten kunnen uitbreiden, die een uitstekend handelsartikel konden vormen, als er een conservenfabriek bestond, die dat allemaal of een gedeelte er van op zich nam.

Ik kan zelf die fabriek niet „starten" en niet „runnen"; daar heb ik geen geld, geen tijd, en geen hersens genoeg voor. Maar ik mag toch wel veronderstellen, dat er andere mensen zijn op Curaçao, die daar wél over beschikken? Als het werkelijks zo iets onmogelijks is, wat ik voorstel, dan zag ik toch graag mijn artikel weerlegd in deze krant door een deskundige. Ik ben nog niet te oud om wat te leren en het kan meteen een les voor me zijn om voortaan nooit meer te schrijven over dingen, waar ik geen verstand van heb.

M. L.

NIEUWE MISSIONARISSEN.

Met het M.S. Columbia dat op 29 September uit Amsterdam vertrekt, arriveren voor Curaçao de Paters Möhlmann, Weenink en Brenneker. Verder komen met dezelfde gelegenheid twee Zusters voor het St. Elisabethsgasthuis, twee Zusters Dominicanessen voor het onderwijs en 6 Karitas Zusters.

Deze laatste zes zijn de eersten van de 18 Zusters, welke het San Pedro hospitaal op Aruba van de Zusters Dominicanessen zullen overnemen.

AANRIJDING.

Bij een aanrijding tussen twee autobussen op de weg naar Hato werd de passagiere R. niet ernstig aan een van haar benen verwond.

GEVONDEN VOORWERPEN.

Een zwart lederen beurs met inhoud, enige loterijbiljetten Fortuna, 1 paar dames-handschoenen, een fototoestel, een Lipssleutel, een vulpen, een fototoestel, een lederen damestas, een dashouder met letter.

GESLAAGD.

Bij de beëindigde examens voor Sergeant bij het Korps Militaire Politietroepen, slaagde de brigadier J. N. L. BOELHOUWER.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Ingediend is een wetsontwerp inzake onteigening van een zestal percelen te Lopik, ten behoeve van de zenderbouw voor de Nederlandse radio-omroep.

Het oude afstandsrecord zweefvliegen is verbeterd door Koch, die op een dag 240 kilometer zweefde.

De avondbladen van 16 Augustus te Den Haag bevatten fraaie foto's, voorstellend Prinses Irene in de wieg, waarvan de kap is weggenomen. Naast de wieg zit Prins Bernhard, die het hoofdje van Prinses Irene streelt. Op zijn knie heeft hij Prinses Beatrix, die een handje van Prinses Irene vasthoudt. De foto is genomen door Hare Majesteit de Koningin.

Het Algemeen Handelsblad meldt omtrent het testament en de boeken van wijlen Mannheimer, dat hierover niets is uitgelekt. Er bestaan echter aanwijzingen dat men zich over het mogelijk batenoverschot geen al te grote illusies moet maken.

Het ondersteuningsfonds van de Franse staatsfondsen kan voorlopig niet ingrijpen, daar de spoorweglening nog niet is genoteerd. Uit goede bron wordt echter vernomen dat de Franse schatkist, het ondersteuningsfonds en de grote Parijse banken zeker een weg zullen vinden om te verhinderen dat obligaties van zwakke houders op de markt gebracht worden.

Het Vaderland weet echter te melden, dat men in Parijse bankkringen het bankiershuis Mendelssohn als verloren beschouwt, daar de portefeuille voor 100 millioen gulden aandelen bevat, welker realisatiewaarde twijfelachtig is en tegen boekwaarde aanligt.

Uit het ter griffie gedeponeerde crediteurenlijst van de firma Mendelssohn & Co., blijkt dat het totaal bedrag der verplichtingen der firma belangrijk groter is dan het totaalcijfer ad 217.8 millioen gulden, zoals uit de staat van baten en lasten blijkt. De Nederlandse Handel Mij. is voor ongeveer 30 millioen betrokken, de Nederlandse Bank voor 14.2 millioen, welke vorderingen ten volle zijn gedekt.

In beurskringen heeft het grote verwondering gewekt, dat de Nederlandse Handel Mij. zulke grote credièttransacties met Mendelssohn & Co. had lopen.

Officieel wordt gemeld, dat de gezondheidstoestand van Prinses Juliana en van Prinses Irene voortdurend goed is. Prinses Juliana heeft reeds eergisteren voor korte tijd het bed verlaten.

Het ligt in het voornemen van H.K. H. Prinses Juliana en Prins Bernhard om de doopplechtigheid van Prinses Irene zo mogelijk in September in de Nieuwe Kerk te Amsterdam te doen plaats hebben.

De Kruiser Tromp zal de 19de dezer naar Indië vertrekken.

Onder grote belangstelling werd te Haarlem het veertig jarig priesterfeest van Mgr. J. B. Huibers kerkelijk gevierd. In de fraai versierde St. Bavo werd voor den bisschop een Pontificale Hoogmis opgedragen. Behalve kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders waren vele andere vooraanstaande personen aanwezig, o.a. oud minister Welter.

In het bisschopsfonds werd aangeboden ƒ 102.561.— voor schuldaflossing en ƒ 161.321.— voor nieuwe kerken.

Het jaarlijks officiele bezoek van Hare Majesteit de Koningin aan Amsterdam zal dit jaar van 12 tot 18 September plaats hebben.

Tijdens dit bezoek zal ook de doop van Prinses Irene plaats vinden en wel 15 of 16 Sept.

Ter gelegenheid van het eeuwfeest der Nederlandse Spoorwegen zullen de Posterijen twee herdenkingszegels uitgeven, een van 5 en een van 12,5 cent.

De opbrengst van de rijksmiddelen over Juli bedroeg dertien millioen gulden boven de raming, en tien millioen boven de opbrengst over Juli 1938.

De opbrengst over de periode Januari tot Juli bedroeg zestien millioen boven de raming en zeventien millioen boven die over de overeenkomstige periode in 1938.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA VOOR DE WILHELMINA BEKER EN BONDS ZILVEREN BAL

Mundo Nobo

20 Aug. 1939:	Wilhelmina beker	Jong Holland 1 — Transvaal 1 (P. Tuin)	(E)
	Bonds Zilveren Bal	D.C.C. — Willemstad (L. Casper)	(c) *
27 Aug. 1939:	Wilhelmina beker	Winnnaar E. — Winnaar F. (Oehlers)	(H)
	Bonds Zilveren Bal	Sparta — Winnaar c (H. Rog)	(e) *
31 Aug. 1939:	Finale Wilh. beker	Winnaar H — Winnaar I (P. Tuin)	
	Bonds Zilveren Bal	Winnaar d — Winnaar e (H. Rog)	

Rio Canario

20 Aug. 1939:	Wilhelmina beker	S.U.B.T. 1 — Asiento 1 (Oehlers)	(G)
	Wilhelmina beker	Hollandia 1 — Atletico 1 (A. Jesurun)	(F) *
27 Aug. 1939:	Wilhelmina beker	Winnaar G. — Winnaar D. (G. Visser)	(I)

Scherpenheuvel

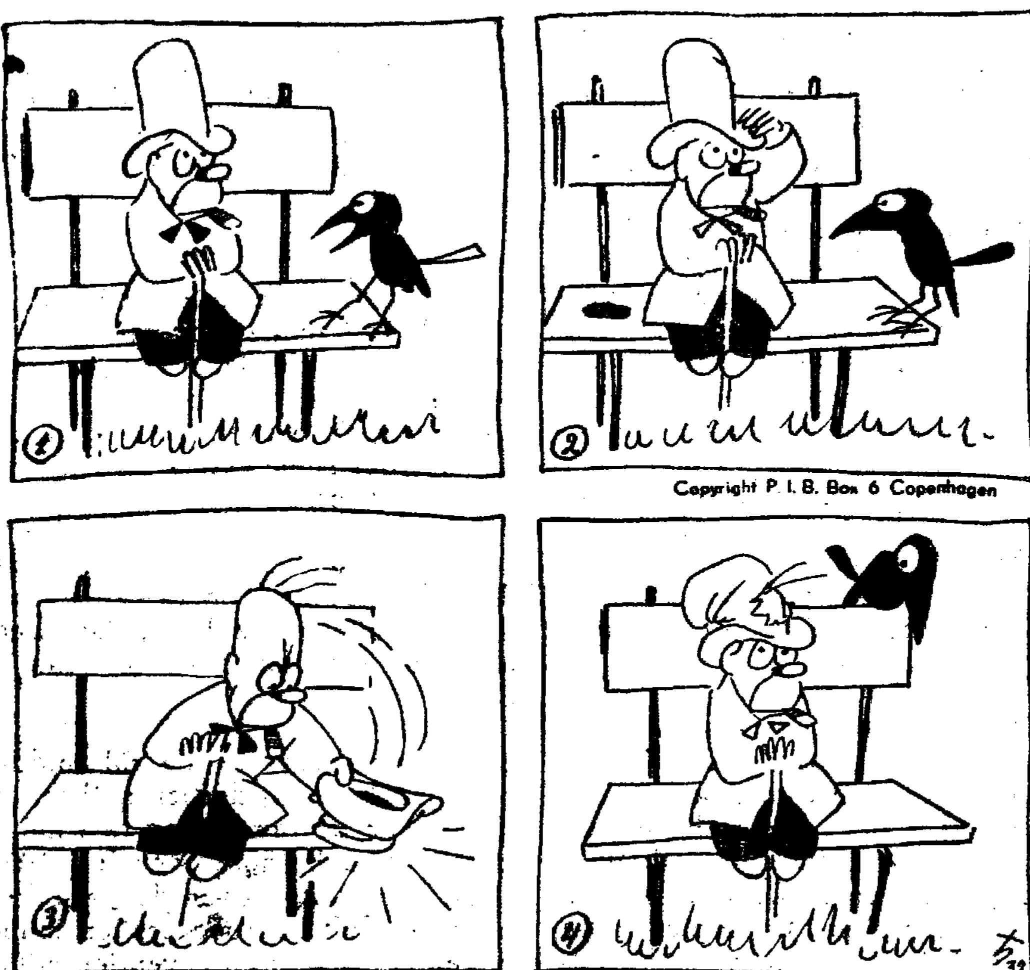
20 Aug. 1939:	Wilhelmina beker	Hercules 1 — Feyenoord 1 (G. Visser)	(D)
	Bonds Zilveren Bal	Atlantico — Jong Curaçao (H. Rog)	(d) *

Bij gelijke stand van de knockoutwedstrijden volgt het nemen van drie penalties. Is de stand nog gelijk, dan beslist het lot.

Heren Scheidsrechters worden verzocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider: E. Palm, Langestraat 78.

HET BESTUUR.

ADAMSON EN ZIJN EEUWIGE VIJAND.

NEDERLAND.

DE NEDERLANDSE MILLIOENEN.

Wel beschikbaar voor werkverruiming in Amerika.

„Onlangs konden wij in de grote bladen lezen, dat een Nederlandse bankgroep een post van 29.320 aandelen Douglas Aircraft tegen een koers van 63.50 dollar heeft overgenomen. De laatste tijd is de belangstelling der Ned. vliegtuigwereld zeer duidelijk gericht geweest op de Douglas. De K.L.M. heeft vele van deze toestellen en Fokker heeft zich licenties weten te verschaffen. Maar toch doet het in deze tijd onaangenaam aan, aldus lezen wij in D.W. Brand's Effectenblad, dat een Nederlands bank-consortium, waarin zijn opgenomen de grootste en voornaamste onzer banken, de buitenlandse industrie steunt. Door deze overname heeft de Ned. bankwereld 1.861.820 dollar beschikbaar gesteld om de Amerikaanse arbeiders aan meer werk te helpen.

Waar wij hier in Nederland toch zelf vliegtuigindustrie bezitten, ware het uit Nederlands oogpunt beter geweest indien de banken in een Nederlandse industrie ruim *f* 3.000.000 hadden willen investeren. Door de heren is m.i. alleen naar het engere bankbelang gekeken en niet of een dergelijke transactie in Nederland uitgevoerd ook voor geheel ons land ruimer mogelijkheden biedt.

Zijn niet in 1918 de „hoogovens" gesticht in hoofdzaak omdat gedurende de oorlog bleek, dat wij door gebrek daaraan geen staal konden krijgen? Ditzelfde kan wederom het geval zijn indien, zoals nu reeds geschied is, de Nederlandse staat voor de defensiedoeleinden in het moederland en in Indië Douglassen bestelt, terwijl ook de K.L.M. ze gebruikt. Was het dan niet beter geweest, zo vraagt de Maasbode hier terecht, de Fokkerfabrieken zo uit te breiden, dat de licentiemachines zowel voor de luchtmacht als voor de K.L.M. hier gebouwd konden worden?"

Inderdaad zal ieder nationaal voelend Nederlander deze vraag bevestigend beantwoorden.

Maar het is altijd de Ned. Bankpolitiek geweest om volop geld beschikbaar te stellen voor buitenlandse leningen, maar zelden of nooit was geld beschikbaar voor nationale doeleinden in casu de nationale industrie.

Voor werkverruiming in eigen land heeft het Ned. Bankwezen nooit risico's aangedurfd.

Men dacht daarover steeds zuiver kapitalistisch nooit sociaal.

Daarom was het zo funest, dat het Bankkapitaal, thans achter de schermen, ook weer bij de laatste Kabinetscrisis zulk een belangrijke rol speelde.

WAAROM MINISTER DE WILDE AFTRAD.

Terwijl in Nederland de lib. pers de heer Colijn huldigde en prees als de grote nationale figuur, kwam in 'n Indisch liberaal blad, de bekende journalist Zentgraaff, met een merkwaardig artikel, waaraan wij het volgende ontlenen:

„Het is thans wel van algemene bekendheid, dat het aftreden van minister De Wilde een gevolg was van de grote verhoging der uitgaven voor vlootuitbreiding, terwijl reeds belangrijke bedragen voor sociale plannen waren opgebracht. Zonder de belangrijke sommen voor de vergroting der weermacht zou minister De Wilde niet zijn afgetreden, schrijft Zentgraaff in „De Java Bode".

Wat minister Colijn betreft, schrijft dit blad:

Zijn afwijzende houding ten aanzien van belangrijke opvoering der uitgaven voor de Vloot zal hem steeds een tegenstander maken van elk plan in deze richting, hetzij dit zou gaan over slagschepen, zware kruisers als voor een sterke vermeerdering van het aantal gewone kruisers.

Het aanblijven van Colijn zou betekenen: één man in de ministerraad meer om Indië's verlangen naar een sterkere Vloot te bestrijden.

Dit wordt ál te zeer vergeten door hen die in Colijn den „redder des Vaderlands" zien. Zijn woord betekent:

Geen belangrijke versterking der Vloot voor Indië!

Wanneer straks zal blijken dat de grote vlootplannen van de baan zijn, dan kan Indië......

Ja, wat kan Indië? De vuisten ballen in de richting van hen die voor de voortduring der verwaarlozing, onzer defensie verantwoordelijk zijn?

Aldus dit lib. Indisch blad.

Allereerst blijkt hieruit dat minister de Wilde is heengegaan, niet om de stijging der sociale uitgaven, trouwens hier was helemaal geen stijging maar omdat hij geen kans zag de nieuwe defensieuitgaven te financieren met het oude dogma van de sluitende begroting, waarop hij zich had vastgelegd.

Vandaar dat de heer Colijn toen hij door het verdwijnen van de kath. ministers de z.g. vrije hand kreeg om te bezuinigen op sociaal terrein er niet aan dacht een bekwame financier als Mr. de Wilde terug te nemen.

Terwijl daartegen toen toch geen enkel beletsel meer moest bestaan.

Verder betekende het aanblijven van Dr. Colijn met zijn verouderde dogma's van de sluitende begroting, dat ook Indië niet op behoorlijke wijze zou verdedigd worden. Toch juicht de lib. pers, die n.b. zelfs slagschepen voor Indië wil, een uitgave van een half milliard, Dr. Colijn uitbundig toe, omdat zijn politiek van de sluitende begroting een einde maakt aan de sociale politiek der katholieken.

verdedigd worden. Toch juichde de lib.

Er heeft voor de liberalen gelukkig geen kans bestaan dat 'n eventueel zakreeg.

Was dit wel het geval, dan zou de kater juist voor de liberalen het grootst zijn.

NEDERLANDSE BELANGSTELLING VOOR HET VERLEDEN!

We lezen in de Haagse Post:

De directrice der gemeentemusea van Delft doet een treffende klacht horen: het oude Prinsenhof is er in verval, hetzelfde Prinsenhof, dat in de jaren 1573—1584 Willem de Zwijger en zijn groot gezin tot woonplaats heeft gediend, de geboortestede werd van zijn groten zoon Frederik Hendrik, en waar hij door Balthazar Gerards op de 10de Juli van laatstgenoemd jaar werd vermoord. Terecht zegt de schrijfster: „Voor de sombere trap zal ontroering u bevangen bij het herdenken van wat hier op die datum is gebeurd." Dat Prinsenhof is in verval. Prof. dr. J. Huizinga heeft er in 1937 in De Gids op gewezen. Een Prinsenhof-Comité is opgericht. En wegé dit comité stond op een der laatste Zondagen in het historische gebouw, dat kosteloos te bezichtigen is, een collectebus, welke door een versiering van oranje lelies nog extra de aandacht trok. Zie, honderd mensen kwamen op die Zondag voorbij deze bus en deponeerden er met hun honderden $33\frac{1}{2}$ cent in! Gelukkig, zo zal een ironicus zeggen, ontbrak de $\frac{1}{2}$ cent niet. Het is niet mooi. Wij Nederlanders kunnen soms zo koel en zo zuinig zijn.

Over al de dingen schijnt de zon, en ze doopt het al in haar glorie. Maar slechts klaar kristal vangt haar op, en alleen de zuivere dauwdruppel kan haar bergen. Wilt gij waarlijk Gods licht zien? Wees dan kristal in de ziel.

Te verwachten schepen over de maand AUGUSTUS 1939.

19.	Duitsch	„Heinz Horn"	Barranquilla	Pto. Cabello
19.	Fransch	„Duc D'Aumale"	C'dad Trujillo	La Guaira
20.	Ned.	„El Libertador"	M'bo|Aruba	Aruba|M'bo
21.	„	„Draco"	Maracaibo	Aruba
21.	Fransch	„Flandre"	Pto. Calombia	Pto. Cabello
21.	Noorsch	„Ciss"	Maracaibo	Aruba|Maracaibo
21.	„	„Janna"	Port au Prince	La Guaira
21.	Dom.	„P. Trujillo"	Cd. Trrujillo	Aruba
22.	Amk.	„West Cactus"	Trinidad	Pto. Colombia
22.	Ned.	„Baralt"	B.W.E.|Bonaire	Bonaire|B.W.E.
22.	Amk.	„Santa Rosa"	New York	La Guaira
23.	Ned.	„Astrea"	N.Y.|Pto. Cab.	Aruba|M'bo
23.	„	„Pericles"	Pto. Cabello	Pto. Colombia
23.	„	„Dido"	Haiti	Haiti
23.	„	„Strabo"	Sto. Domingo	Sto. Domingo
23.	Amk.	„Santa Elena"	Pto. Colombia	La Guaira.